उच्च व्यवसायिक व इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना ......

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्याक विकास विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक:अविवि-२००९/प्र.क्र. २१२/०९/का.४

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक :- ३ फेब्रुवारी, २०१०

संदर्भ :- अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शा. निर्णय, क्रमांक अविवि-२००९/प्र.क्र.४६ /०९/का.१,दि. ५/२/२००९.

शासन निर्णय :-

राज्य शासनाने अल्पसंख्याक लोकसमुह म्हणून घोषित केलेल्या राज्यातील मुस्लीम, बौध्द, जैन, ख्रिश्चन, शीख व पारसी या समाजातील तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण घेणाऱ्या होतकरु व गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांकरिता सन २००८-०९ या वर्षात संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये शिष्यवृत्ती योजना कार्यान्वित केली होती. या योजनेच्या अंमलबजावणीचा गुणात्मक आढावा घेऊन ही योजना काही किरकोळ बदलांसह सुधारित स्वरुपात राबविण्याची बाब राज्य शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार अल्पसंख्याक समाजातील तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण तसेच इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता पुढीलप्रमाणे शिष्यवृत्ती योजना राबविण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

भाग-१

उच्च व्यवसायिक शिक्षण घेणाऱ्या आर्थिकदृष्टया दुर्बल व गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यासाठी राबविण्यत येणारी शिष्यवृत्ती योजना

अ) योजनेची व्याप्ती :-

ही शिष्यवृती योजना महाराष्ट्राचा राहिवाशी असलेल्या अल्पसंख्याक समाजाच्या विद्यार्थ्यांकरिता लागू असेल. या योजनेचा लाभ वैद्यकीय व अर्धवैद्यकीय अभ्यासक्रम तसेच इतर तांत्रिक व व्यावसायिक अभ्यासक्रमात पदविका, पदवी तसेच पदव्युत्तर शैक्षणिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना अनुज्ञेय असेल.

ब] उपलब्ध शिष्यवृत्तींची संख्या :-

या योजनेंतर्गत एकूण ११,००० नवीन शिष्यवृत्ती उपलब्ध करुन देण्यात येतील. तसेच या पुर्वी देण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तींच्या नुतनीकरणासाठी वेगळया शिष्यवृत्ती देण्यात येतील. यापैकी वैद्यकिय व अर्धवैद्यकिय, पदविका, पदवी तसेच पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांत शिक्षण घेत असलेल्या राज्यातील

अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता १००० नवीन शिष्यवृत्ती व वैद्यकिय व अर्धवैद्यकिय अभ्यासक्रम वगळता उर्वरित तांत्रिक व व्यवसायिक पदविका, पदवी तसेच पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांमध्ये शिकत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता १०००० नवीन शिष्यवृत्ती उपलब्ध करुन देण्यात येतील. राज्य शासनाने धार्मिक अल्पसंख्याक लोकसमुह म्हणून घोषित केलेल्या मुस्लीम, बौध्द, जैन, ख्रिश्चन, शीख व पारसी या लोकसमूहांच्या राज्यातील लोकसंख्येच्या प्रमाणानुसार पुढीलप्रमाणे अभ्यासक्रम निहाय शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येतील.

राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रम निहाय वितरीत करावयाच्या शिष्यवृत्तींचा तपशील

अ.क्र.	अल्पसंख्याक लोकसमुह	वैद्यकीय व अर्धवैद्यकिय अभ्यासक्रमात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता उपलब्ध असलेल्या शिष्यवृत्तींची संख्या	वैद्यकीय व अर्धवैद्यकिय अभ्यासक्रम वगळता उर्वरित तांत्रिक व व्यवसायिक शैक्षणिक अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्तींची संख्या
१	मुस्लिम	५४५	५,४५०
२	बौध्द	३०५	३,०५०
३	ख्रिश्चन	६०	६००
४	जैन	७०	७००
५	शीख	१०	१००
६	पारसी	१०	१००
	एकूण	**१,०००**	**१०,०००**

क) योजनेच्या अटी व शर्ती :-

१) या योजनेंतर्गत मान्यताप्राप्त वैद्यकीय व अर्धवैद्यकीय तसेच तांत्रिक व व्यवसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये पदवी, पदविका व पदव्युत्तर प्रथम ते अंतिम वर्षामध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना या योजनेंतर्गत शिष्यवृत्ती स्वरुपात आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करुन दिले जाईल. गेल्या शैक्षणिक वर्षात यापुर्वी या योजनेंतर्गत ज्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली होती, त्या विद्यार्थ्यांपैकी संबंधित अभ्यासक्रमाचे गेले शैक्षणिक वर्ष ज्या विद्यार्थ्यांनी पुर्ण करुन पुढील वर्षात प्रवेश घेतला आहे असे विद्यार्थी, तसेच चालू शैक्षणिक वर्षात नव्याने प्रवेश घेतलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृत्ती योजना लागू असेल.

२) मान्यताप्राप्त विविध अभ्यासक्रमामध्ये सामाईक प्रवेश चाचणीद्वारे (सीईटी) प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र ठरतील.

३) जे विद्यार्थी सामाईक प्रवेश चाचणी (सीईटी) न देता उक्त अभ्यासक्रम शिकत असतील, ते विद्यार्थी देखील या योजनेचा लाभ घेण्यास पात्र ठरू शकतील. तथापि, अशा विद्यार्थ्यांची निवड त्यांनी उच्च माध्यमिक / पदवी परीक्षांमध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांनुसार गुणवत्तेवर आधारित राहील.

४) पदवी व पदविका अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्तीसाठी निवड करताना त्यांची गुणवत्ता यादी त्यांनी माध्यमिक/ उच्च माध्यमिक परिक्षेमध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांच्या आधारे तयार केली जाईल तर पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता यादी त्यांनी पदवी परिक्षेत अर्जित केलेल्या गुणांच्या आधारे तयार केली जाईल.

५) गुणवत्ता यादी तयार करताना विद्यार्थ्यांना समान गुण मिळाल्याच्या परिस्थितीत ज्या विद्यार्थ्याचे वार्षिक कौटुंबिक उत्पन्न कमी असेल त्या विद्यार्थ्यास शिष्यवृत्तीकरिता प्राधान्य देण्यात येईल.

६) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक अभ्यासक्रमामध्ये शिक्षण घेत असेल, त्या अभ्यासक्रमाकरिता आकारण्यात येणारे प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक शुल्क किंवा रु.२५,०००/-, या पैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येईल.

७) या योजनेंतर्गत शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्याला अन्य शिष्यवृत्ती अथवा विद्यावेतन याचा लाभ घेता येणार नाही.

८) जर एखादया विद्यार्थ्याला वैद्यकीय पदवी, पदव्युत्तर या अभ्यासक्रमाच्या अंतर्वासिता कालावधीत (Internship period) काही पारिश्रमिक मिळत असेल किंवा इतर अभ्यासक्रमांच्या बाबतीत प्रायोगिक प्रशिक्षणाच्या (Practical training) कालावधीत काही भत्ता /विद्यावेतन मिळत असेल तर त्या कालावधीत अशा विद्यार्थ्यास शिष्यवृत्ती अदा केली जाणार नाही.

९) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याचा अधिवासी असावा व त्याने माध्यमिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी.

१०) या शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या कुटूंबाचे सर्व स्त्रोतांद्वारे मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रु.२.५० लक्ष किंवा त्यापेक्षा कमी असावे.

११) स्वयंरोजगार असलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र हे किमान रु.१०/- च्या अन्यायीक स्टॅम्प पेपरवर स्वयंप्रमाणित (self certified) प्रमाणपत्र स्वरुपात सादर करणे आवश्यक आहे. नोकरी करणा-या पालकांच्या बाबतीत नियोक्त्याकडून उत्पन्नाचा दाखला प्राप्त करुन घेण्यात यावा. विद्यार्थ्याचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्याचे आयकर विवरणपत्राची सतयप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राहय धरण्यात येईल. या प्रमाणपत्रात अल्पसंख्यांक असल्याबद्दलचा उल्लेखदेखील करण्यात यावा.

१२) या योजनेंतर्गत ३० टक्के शिष्यवृत्ती मुलींसाठी राखून ठेवण्यात येतील. एखाद्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलींची संख्या लाभार्थीमध्ये कमी असल्यास त्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलांमधून शिष्यवृत्ती देण्यात यावी. प्रथम ७०% विद्यार्थ्यांची (मुलींचा समावेश करुन) सर्वसाधारण यादी तयार करण्यात येईल व त्यानंतर ३०%. राखीव मुलींची शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात येईल.(७०% मध्ये समावेश असलेल्या मुलींचा अंतर्भाव ३०% राखीव यादीमध्ये नसेल.)

१३) या योजनेंतर्गत एखादया अल्पसंख्याक लोकसमुहाकरिता निश्चित केलेले शिष्यवृत्ती वितरणाचे लक्ष्य गाठले जात नसेल, तर इतर अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी त्या शिष्यवृत्ती समायोजित

करण्यात येतील. मात्र एका प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्ती मागणी अर्ज कमी असतील तर त्या शिष्यवृत्ती दुस-या प्रवर्गामध्ये संख्येच्या प्रमाणात समायोजित करण्यात येतील.

१४) संबंधित विद्यार्थी स्वतःच्या चुकीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक शैक्षणिक प्रगती करत नसल्याबाबत किंवा संपाचा अवलंब करणे/ संपात सहभागी होणे, संबंधित प्राधिकाऱ्यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय अनियमितपणे गैरहजर राहणे इत्यादी स्वरुपाचे गैरवर्तन करत असल्याबाबत संबंधित शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने शिष्यवृत्ती मंजूर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांच्या निदर्शनास आणले तर अशा विद्यार्थ्याची शिष्यवृत्ती थांबविण्यात किंवा रद्द करण्यात येईल अथवा प्राधिकारी उचित समजतील अशा कालावधीपर्यंत रोखून धरण्यात येईल.

१५) जर एखाद्या विद्यार्थ्यांने चुकीच्या माहितीच्या आधारे शिष्यवृत्ती मिळविली असल्याचे निदर्शनास आल्यास त्या विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती तात्काळ रद्द करण्यात येईल व त्यास प्रदान करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची वसूली करण्यात येईल.तसेच अशा विद्यार्थ्याचे नाव काळया यादीत टाकले जाईल व कोणत्याही योजनेंतर्गत शिष्यवृत्ती मिळण्यास अशा विद्यार्थ्यास प्रतिबंधित केले जाईल.

१६) ज्या अभ्यासक्रमाकरिता शिष्यवृत्तीधारकास शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली आहे तो अभ्यासक्रम शिष्यवृत्ती धारकाने मध्येच सोडला तर अशा विद्यार्थ्यास प्रदान केलेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम राज्य शासनास योग्य वाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसूल केली जाईल.

ड) योजनेची प्रसिध्दी -

या योजनेची जाहिरात व प्रसिध्दी ‘‘अल्पसंख्याकांच्या समस्यांबाबत संशोधन, प्रशिक्षण व योजनांना प्रसिध्दी’’ या योजनेमध्ये प्रसिध्दी व इतर बाबींसाठी राखून ठेवलेल्या तरतुदीतून तसेच या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी येणा-या प्रशासकीय व त्यानुषंगीक खर्चासाठी संचालक, तंत्र शिक्षण व संचालक, वैद्यकीय शिक्षण यांना या योजनेसाठी मंजूर करण्यात आलेल्या एकूण निधीपैकी २% रक्कम प्रसिद्धीसाठी उपलब्ध करुन देण्यात येणार आहे. ही प्रसिध्दी राज्यातील प्रमुख वृत्तपत्रातून तसेच अल्पसंख्याक बहूल क्षेत्रातील मोठया खपाच्या वृत्तपत्रातून व अल्पसंख्याक भाषेतील वृत्तपत्रातून करण्यात येईल.

भाग-२

इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमधे शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) राज्यातील अल्पसंख्याकविद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना;-

अ) योजनेची व्याप्ती :-

या योजनेतील शिष्यवृत्तीचा लाभ इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमधे शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना अनुज्ञेय असेल.

ब] उपलब्ध शिष्यवृत्तींची संख्या :-

या योजनेंतर्गत एकूण २००० नवीन शिष्यवृत्ती उपलब्ध करुन देण्यात येतील. प्रत्येक शिष्यवृत्ती प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक शुल्क किंवा रु. ५०००/- या पैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येईल. तसेच प्रत्येक वर्षात पुर्वी दिलेल्या शिष्यवृत्तींच्या नुतनीकरणासाठी वेगळी शिष्यवृत्ती देण्यात येईल. काही अभ्यासक्रमांचे शुल्क रु.५०००/- पेक्षा कमी असेल तर त्यापैकी अखर्चीत राहिलेली रक्कम अल्पसंख्यांक लोकसमुहांच्या प्रमाणात अधिकच्या शिष्यवृत्ती देण्यासाठी अनुज्ञेय असेल. राज्य शासनाने धार्मिक अल्पसंख्याक लोकसमुह म्हणून घोषित केलेल्या मुस्लीम, बौध्द, जैन, ख्रिश्चन, शीख व पारसी या लोकसमूहांच्या राज्यातील लोकसंख्येच्या प्रमाणानुसार पुढीलप्रमाणे शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येतील.

राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रम निहाय वितरीत करावयाच्या शिष्यवृत्तींचा तपशील

अ.क्र.	अल्पसंख्याक लोकसमुह	शिष्यवृत्तींची संख्या
१	मुस्लिम	१,०९०
२	बौध्द	६१०
३	ख्रिश्चन	१२०
४	जैन	१४०
५	शीख	२०
६	पारसी	२०
	एकूण	**२,०००**

क) योजनेच्या अटी व शर्ती :-

१) या योजनेंतर्गत इयत्ता बारावीनंतरचे सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रमांना सन २००९-१० शैक्षणिक वर्षात प्रथम वर्ष ते अंतीम वर्षामध्ये शिकत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृत्ती योजना लागू असेल,

२) मान्यताप्राप्त विविध अभ्यासक्रमामध्ये प्रवेश घेतेवेळी इयत्ता १२ वी मध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांचा विचार करुन शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येईल,

३) गुणवत्ता यादी तयार करताना विद्यार्थ्यांना समान गुण मिळाल्याच्या परिस्थितीत ज्या विद्यार्थ्याचे वार्षिक कौटुंबिक उत्पन्न कमी असेल त्या विद्यार्थ्यास शिष्यवृत्तीकरिता प्राधान्य देण्यात येईल,

४) या योजनेंतर्गत शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्याला अन्य शिष्यवृत्ती अथवा विद्यावेतन याचा लाभ घेता येणार नाही.

५) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याचा अधिवासी असावा व त्याने माध्यमिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी.

६) या शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या कुटूंबाचे सर्व स्त्रोतांद्वारे मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रु.२.५० लक्ष किंवा त्यापेक्षा कमी असावे.

७) स्वयंरोजगार असलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र हे किमान रु.१०/- च्या अन्यायीक स्टॅम्प पेपरवर स्वयंप्रमाणित (self certified) प्रमाणपत्र स्वरुपात सादर करणे आवश्यक आहे. नोकरी करणा-या पालकांच्या बाबतीत नियोक्त्याकडून उत्पन्नाचा दाखला प्राप्त करुन घेण्यात यावा. विद्यार्थ्याचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्याचे आयकर विवरणपत्राची सतयप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राहय धरण्यात येईल. या प्रमाणपत्रात अल्पसंख्यांक असल्याबद्दलचा उल्लेखदेखील करण्यात यावा.

८) या योजनेंतर्गत ३० टक्के शिष्यवृत्ती मुलींसाठी राखून ठेवण्यात येतील. एखाद्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलींची संख्या लाभार्थीमध्ये कमी असल्यास त्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलांमधून शिष्यवृत्ती देण्यात यावी. प्रथम ७०% विद्यार्थ्यांची (मुलींचा समावेश करुन) सर्वसाधारण यादी तयार करण्यात येईल व त्यानंतर ३०%. राखीव मुलींची शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात येईल.(७०% मध्ये समावेश असलेल्या मुलींचा अंतर्भाव ३०% राखीव यादीमध्ये नसेल.)

९) या योजनेंतर्गत एखादया अल्पसंख्याक लोकसमुहाकरिता निश्चित केलेले शिष्यवृत्ती वितरणाचे लक्ष्य गाठले जात नसेल, तर इतर अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी त्या शिष्यवृत्ती समायोजित करण्यात येतील. मात्र एका प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्ती मागणी अर्ज कमी असतील तर त्या शिष्यवृत्ती दुस-या प्रवर्गामध्ये संख्येच्या प्रमाणात समायोजित करण्यात येतील.

१०) संबंधित विद्यार्थी स्वतःच्या चुकीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक शैक्षणिक प्रगती करत नसल्याबाबत किंवा संपाचा अवलंब करणे/ संपात सहभागी होणे, संबंधित प्राधिकाऱ्यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय अनियमितपणे गैरहजर राहणे इत्यादी स्वरुपाचे गैरवर्तन करत असल्याबाबत संबंधित शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने शिष्यवृत्ती मंजूर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांच्या निदर्शनास आणले तर अशा विद्यार्थ्याची शिष्यवृत्ती थांबविण्यात किंवा रद्द करण्यात येईल अथवा प्राधिकारी उचित समजतील अशा कालावधीपर्यंत रोखून धरण्यात येईल.

११) जर एखाद्या विद्यार्थ्यांने चुकीच्या माहितीच्या आधारे शिष्यवृत्ती मिळविली असल्याचे निदर्शनास आल्यास त्या विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती तात्काळ रद्द करण्यात येईल व त्यास प्रदान करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची वसूली करण्यात येईल.तसेच अशा विद्यार्थ्याचे नाव काळया यादीत टाकले जाईल व कोणत्याही योजनेंतर्गत शिष्यवृत्ती मिळण्यास अशा विद्यार्थ्यास प्रतिबंधित केले जाईल.

१२) ज्या अभ्यासक्रमाकरिता शिष्यवृत्तीधारकास शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली आहे तो अभ्यासक्रम शिष्यवृत्ती धारकाने मध्येच सोडला तर अशा विद्यार्थ्यास प्रदान केलेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम राज्य शासनास योग्य वाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसूल केली जाईल.

भाग - ३

शिष्यवृत्ती अर्जांची उपलब्धता व योजनेच्या अंमलबजावणीची कार्यपध्दती:

१) शिष्यवृत्ती योजनेच्या भाग- १ मध्ये वैद्यकीय शिक्षण वगळून व भाग-२ करिता संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्र शिक्षण संचालनालय हे नोडल अधिकारी म्हणून काम पाहतील. भाग -१ मधील वैद्यकीय अभ्यासक्रमाच्या शिष्यवृत्तीकरीता संचालक वैद्यकीय शिक्षण, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय,हे नोडल अधिकारी म्हणून काम करतील.

२) या योजनेतंर्गत नव्याने अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी व मागील वर्षातील शिष्यवृत्तीधारकांच्या शिष्यवृत्तीच्या नुतनीकरणाकरिता शिष्यवृत्ती अर्जाचे स्वतंत्र नमूने महाराष्ट्र शासनाच्या www . maharashtra.gov.in / www.dte.org.in / www.dmer.org.in / www.dhe.org.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले आहेत. छापील शिष्यवृत्ती अर्ज सर्व जिल्हाधिकारी कार्यालये, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, मौलाना आझाद अल्पसंख्याक आर्थिक विकास महामंडळ, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य हज समिती मुंबई आणि महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ, औरंगाबाद यांच्या कार्यालयात वितरणासाठी मोफत उपलब्ध करुन देण्यात येतील. विद्यार्थ्यांनी नोडल अधिका-याने ठरविलेल्या वेळापत्रक व कार्यपद्धतीनुसार अर्ज सादर करावेत.

३) पात्र उमेदवार विहित शिष्यवृत्ती करीता अर्ज करतील. याबाबत सर्व संचालक (संचालक वैद्यकीय शिक्षण, संचालक उच्च शिक्षण , संचालक, तंत्र शिक्षण, कृषी, पशुवैद्यकीय व मत्स्य अभ्यासक्रम, युनानी, आयुर्वेदिक, इ सर्व विद्यापीठे) यांनी संबंधित महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना सुचित करावे. सर्व संचालकांनी यासंदर्भातील अहवाल नोडल अधिकारी (संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्र शिक्षण संचालनालय आणि वैद्यकीय शिक्षण) यांना ठरलेल्या वेळापत्रकाप्रमाणे पाठवावे.

४) भाग-२ करिताच्या शिष्यवृत्ती योजनेसाठी इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमधे शिक्षण घेणाऱ्या कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांनी ठरवलेल्या वेळापत्रक व कार्यपद्धतीनुसार ते शिकत असलेल्या महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांकडे सादर करावयाचे आहेत. तद्नंतर या शासन निर्णयाद्वारे विहित केलेल्या अटी व शर्तीनुसार शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र ठरणाऱ्या उमेदवारांची निवड संचालक उच्च शिक्षण , उच्च शिक्षण संचालनालय यांच्याकडून करण्यात येईल व शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र ठरलेल्या विद्यार्थ्यांची यादी संबंधित संचालकांनी संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्र शिक्षण संचालनालय यांच्याकडे पाठवावे. शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र ठरणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तींची रक्कम अदा करण्याच्या दृष्टीने संचालक, तंत्र शिक्षण संबंधित महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांमार्फत त्या त्या उमेदवारांच्या बँक खात्यात जमा केली जाईल.

योजनेंतर्गत निधीची उपलब्धता :-

या योजनेंतर्गत विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती अदा करण्यासाठी लागणारा प्रत्यक्ष निधी अधिक या निधीच्या २% इतकी अतिरिक्त रक्कम (योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी येणाऱ्या प्रशासकीय व त्यानुषंगिक खर्चासाठी) संचालक,तंत्र शिक्षण व संचालक, वैद्यकिय शिक्षण यांच्या अधिनस्थ ठेवण्यास मंजुरी देण्यात येत आहे.

रु. २ कोटी हे संचालक (वैद्यकीय शिक्षण) वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई तसेच रु. १३ कोटी संचालक (तंत्र शिक्षण) तंत्र शिक्षण संचालनालय यांच्या अधिनस्थ ठेवण्यात येईल. यापैकी रु. १ कोटी इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिताच्या शिष्यवृत्ती योजनासाठी राखून ठेवण्यात येईल.

सन २००८-०९ या वर्षात अखर्चीत असलेली शिष्यवृत्तीसाठीची रक्कम वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ५४/व्यय ४, दि. २.२.२०१० अन्वये प्राप्त परवानगीने सन २००९-१० या वर्षात शिष्यवृत्ती योजनेसाठी प्रत्यायोजित करण्यात येईल. तसेच भाग-२ (इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमधे शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती) मधील अखर्चित रक्कम भाग-१ मधील तंत्रशिक्षण व व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या शिष्यवृत्तींकरिता वापरण्यात येईल.

या योजनेंतर्गत अल्पसंख्याक विकास विभागाकडून प्राप्त झालेल्या निधीसंदर्भात संचालक (तंत्र शिक्षण), तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व संचालक (वैद्यकिय शिक्षण), वैद्यकिय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे स्वीय प्रपंची खाते (PLA account) व त्या अनुषंगिक अभिलेख ठेवतील व त्याची अल्पसंख्याक विकास विभागाकडून किंवा विभागाने प्राधिकृत केलेल्या अन्य प्राधिकरणाकडून वेळोवेळी तपासणी करण्यात येईल.

शिष्यवृत्ती अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे :-

शिष्यवृत्ती अर्जासोबत खालील प्रमाणपत्रे / प्रतिज्ञापत्रे जोडण्यात यावी.

१) विद्यार्थ्याचे स्वत:ची स्वाक्षरी असलेली पासपोर्ट आकाराचे छायाचित्र.

२) विद्यार्थ्याने शालांत परीक्षा व त्यापुढील परीक्षांमध्ये प्राप्त केलेले गुण दर्शविणाऱ्या गुणपत्रिकांच्या साक्षांकीत प्रती.

३) स्वयंरोजगार असलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र हे किमान रु.१०/- च्या अन्यायीक स्टॅम्प पेपरवर स्वयंप्रमाणित (self certified) प्रमाणपत्र स्वरुपात सादर करणे आवश्यक आहे. नोकरी करणा-या पालकांच्या बाबतीत नियोक्त्याकडून उत्पन्नाचा दाखला प्राप्त करुन घेण्यात यावा. विद्यार्थ्याचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्याचे आयकर विवरणपत्राची सतयप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राहय धरण्यात येईल. या प्रमाणपत्रात अल्पसंख्यांक असल्याबद्दलचा उल्लेखदेखील करण्यात यावा.

४) कायम निवासाच्या पत्त्यासंबंधी पुरावा उदा. शिधापत्रिकेची प्रत, वीज/दूरध्वनी देयकाची प्रत, पारपत्राची प्रत, निवडणूक ओळखपत्राची प्रत इ. (कोणतीही एक)

५) आगाऊ पावतीची प्रत. (Advance Receipt)

सदर योजनेच्या अंमलबजावणीची पूर्ण जबाबदारी संचालक, (वैद्यकीय शिक्षण), वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व संचालक (तंत्र शिक्षण) तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांची राहील.

सदरहू योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता संचालक (वैद्यकीय शिक्षण), संचालक (तंत्र शिक्षण), संचालक (उच्च शिक्षण), संचालक (शिक्षण) , कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, आयुक्त (पशुसंवर्धन), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी आपल्या अधिपत्याखालील शैक्षणिक संस्थांना अवगत करावे.

हे आदेश उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग व वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग यांच्या सहमतीने आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.७२७/व्यय-४, दि. ६.१.२०१० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (www. maharashtra. gov.in) उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१००२०३१९३९००००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

(खालिद बी. अरब)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. राज्यपालांचे सचिव,
मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
मा. उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
सर्व मंत्रालयीन विभाग
संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे
संचालक, तंत्रशिक्षण, मुंबई
संचालक, वैद्यकीय शिक्षण, मुंबई
आयुक्त (पशुसंवर्धन), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक (शिक्षण), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
* सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय (प्रसिध्दीसाठी)
* पत्राने.